

УДК 342.951:351.82

DOI <https://doi.org/10.32782/2311-8040/2024-2-7>

Когут Володимир Михайлович,

кандидат технічних наук,
старший науковий співробітник відділу організації наукової роботи,
Львівський державний університет внутрішніх справ,
вулиця Городоцька, 26, Львів, 79000, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-3286-9016>

ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ВІДОБРАЖЕННЯ ПОРУШЕНЬ ПРАВИЛ ДОРОЖНЬОГО РУХУ У ПРОТОКОЛАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВопорушення

Гарантування безпеки дорожнього руху – пріоритет для України. Держава встановлює норми регулювання, стандарти та правила для транспорту, а також вимоги до технічного стану обладнання та кваліфікації учасників руху. Однак, основна увага зосереджується на дієвості правил дорожнього руху. Проблема відповідальності за порушення правил дорожнього руху (надалі також – ПДР) є актуальною, особливо в умовах постійного розвитку транспортної системи та міжнародного співробітництва. Мета статті – проаналізувати судову практику щодо відповідальності за порушення ПДР та виявити вплив неправильного цитування Правил на прийняття судами рішень.

Автором розглядаються випадки, коли відсутнє посилання на відповідні положення ПДР у протоколі, або їх неправильне зазначення мають наслідком неможливість розгляду справи про адміністративне правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху, а саме: 1) помилки у виборі пункту ПДР або його не зазначення; 2) посилання на пункт ПДР без роз'яснення у протоколі, яким чином відбулося порушення вимог законодавства у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху; 3) зазначення у протоколах про адміністративні правопорушення більш ніж одного пункту ПДР, який вважають порушеним; 4) відсутність єдності у судовій практиці з приводу застосування окремих положень ПДР; 5) бланкетний характер частини норм ПДР, що передбачає необхідність звернення до численних ДСТУ.

У статті також розглядаються процесуальні можливості суду у випадку встановлення однієї з вищенаведених ситуацій. У випадку, якщо наявні вищенаведені проблеми застосування положень ПДР, суд позбавлений можливості прийняти законне та обґрунтоване рішення по адміністративній справі, що має наслідком: 1) повернення адміністративного матеріалу на доопрацювання або 2) закриття справи, оскільки суддя позбавлений можливості встановити наявність вини особи у вчиненні правопорушення або 3) закриття провадження у справі у зв'язку з іншими обставинами, передусім, закінченням строків накладення адміністративного стягнення, передбачених ст. 38 КУпАП. Вибір одного з цих варіантів, а саме: чи повертати матеріали справи на доопрацювання, чи закрити провадження належить до дискреційних повноважень суду.

Ключові слова: *правила дорожнього руху, провадження у справах про адміністративне правопорушення, проблеми правозастосування, оформлення матеріалів у справах про адміністративне правопорушення, судовий розсуд.*

Kohut Volodymyr. PROCEDURAL REFLECTION OF VIOLATIONS OF ROAD TRAFFIC RULES IN PROTOCOLS OF ADMINISTRATIVE OFFENSES

Ensuring road safety is a priority for Ukraine. The state establishes regulations, standards, and rules for transportation, as well as requirements for the technical condition of equipment and the qualifications of road users. However, the primary focus is on the effectiveness of road traffic rules. The issue of responsibility for violations of road traffic rules (hereinafter also referred to as RTR) is pertinent, especially in the context of ongoing development of the transportation system and international cooperation. The purpose of the article is to analyze the judicial practice regarding responsibility for violations of traffic rules and to identify the impact of incorrect citation of the Rules on the decisions made by the courts.

The author examines cases where the absence of references to relevant provisions of the RTR in the protocol, or their incorrect specification, result in the impossibility of considering cases of administrative offenses in the field of road safety. Specifically: 1) errors in selecting the RTR section or its omission; 2) failure to reference the

specific section of the Road Traffic Regulations without explanation in the protocol, indicating how the violation of legislation regarding road safety occurred; 3) Mentioning in the protocols of administrative offenses more than one section of the RTR considered violated; 4) lack of unity in judicial practice regarding the application of specific provisions of the Road Traffic Regulations; 5) blanket nature of certain RTR norms, necessitating reference to numerous State Standards.

The article also examines the procedural options available to the court in the event of establishing one of the aforementioned situations. If the aforementioned issues regarding the application of the rules of the road are present, the court is deprived of the opportunity to make a lawful and well-founded decision in the administrative case, resulting in: 1) returning the administrative material for revision or 2) closing the case, as the judge is unable to establish the guilt of the person in committing the offense, or 3) closing the proceedings in the case due to other circumstances, primarily the expiration of the deadlines for imposing administrative penalties, as provided for in Article 38 of the Code of Ukraine on Administrative Offenses. The choice between returning case materials for further refinement or closing proceedings falls within the discretionary powers of the court.

Key words: road traffic rules, proceedings in cases of administrative offenses, issues of legal application, documentation in cases of administrative offenses, judicial discretion.

Вступ. Гарантування безпеки дорожнього руху є одним з пріоритетних завдань України. Для цього держава встановлює правові та соціальні норми регулювання порядку руху, а також визначає стандарти і правила для різних видів транспорту, вимоги до технічного стану обладнання і дорожньої техніки, а також кваліфікаційні вимоги до водіїв та інших учасників дорожнього руху. Тим не менш, головна прив'язка втручання держави у регулювання цих відносин стосується власне забезпечення дієвості правил дорожнього руху (надалі також – ПДР).

Нормативно-правове регулювання цієї сфери охоплює Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X (надалі також – КУпАП) [1], Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III, Закони України «Про дорожній рух» від 30.06.1993 № 3353-XII, «Про транспорт» від 10.11.1994 № 232/94-ВР тощо, а також численні підзаконні нормативно-правові акти, зокрема, Постанова Кабінету Міністрів України «Про Правила дорожнього руху» від 10.10.2001 № 1306 [2]. У Стратегії підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2024 року від 21 жовтня 2020 р. № 1360-р недосконалість правового механізму та нормативно-правового регулювання у сфері безпеки дорожнього руху, а також низький рівень власної відповідальності за дотримання ПДР вказано як одні з основних проблем незадовільного рівня безпеки дорожнього руху в Україні [3].

Питання дотримання, виконання та застосування ПДР є актуальними повсякчас. Не лише створення нових видів транспортних засобів та розширення транспортної інфраструктури, але і «стирання» міждержавних кордонів вимагають постійного удосконалення та адаптації вимог у сфері дорожнього руху до нових умов. Найбільш гостро у цьому контексті поставлено питання адміністративної та кримінальної відповідальності як міри впливу держави у особі її уповноважених органів на порушників вимог у сфері експлуатації транспортних засобів та безпеки дорожнього руху.

У науковій літературі питанням гармонізації вітчизняних та зарубіжних вимог до безпеки дорожнього руху присвячені публікації М. Г. Колодяжного, Копотун І. М. та Рудик М. М., Анохін А. А., Батиргарєєва В. С., Давидова Н. В., Приходько В. І., Дідик Н. І., Сивак Ю. М., Головкін Б. М., Калініна А. В., Стрижак А. О. та Голіна В. В. присвячують свої дослідження адміністративним та кримінальним правовим механізмам забезпечення безпеки дорожнього руху. Безпосередньо питання притягнення до відповідальності за правопорушення, що вчиняються у сфері дорожнього руху, розкриті у напрацюваннях В. А. Мисливого, І. І. Риндюк, С. С. Вітвіцького, М. Ю. Веселова, Р. М. Пилипів, О. В. Новікова, К. О. Полтави, Плугатира М. В. та деяких інших.

Метою статті є проаналізувати судову практику загальних судів за перший квар-

тал 2024 року та визначити, у яких випадках помилки при складанні процедурних / процесуальних документів у частині застосування положень ПДР мають наслідок закриття провадження у справі.

Матеріали і методи. Пропонована стаття являє собою емпіричне дослідження судової практики на предмет впливу правильного посилання на ПДР на можливість притягнення до адміністративної відповідальності. Методологія дослідження передбачає аналіз судової практики з урахуванням положень законодавства, передусім КУпАП, які впливають на прийняття рішень у справах про порушення ПДР. Застосування статистичних методів дозволить об'єктивно оцінити вплив правильного цитування Правил дорожнього руху на результати адміністративних справ. Висвітлення судової практики різних регіонів може допомогти зрозуміти, які існують відмінності у впливі правильного цитування Правил дорожнього руху на адміністративну відповідальність. Результати дослідження мають на меті виявити тенденції та зрозуміти, як правильне цитування ПДР впливає на рішення судів у справах про притягнення до адміністративної відповідальності.

Результати. Станом на початок 2024 року 10-та глава Кодексу України про адміністративні правопорушення (статті 109-148⁵), яка присвячена порушенням, пов'язаним з транспортом, в сфері дорожнього господарства та зв'язку, включає 63 статті. Більшість з них є бланкетними, тобто такими, що потребують уточнення шляхом звернення до інших нормативних документів.

З початку 2024 року єдиний державний реєстр судових рішень налічує дещо більше ніж п'ятдесят тисяч постанов у справах про адміністративні правопорушення, які пов'язані з порушеннями положень ПДР. Близько 6% від вказаної кількості – постанови про закриття провадження у зв'язку з відсутністю події і складу правопорушення. При цьому, більшість з вказаних проваджень закриті через недоліки процесуальних документів, передусім, протоколів про адміністративне правопорушення у частині засто-

сування положень ПДР. Основні проблеми полягають у: 1) неналежному обґрунтуванні, яким чином відбулося порушення ПДР та 2) помилки власне при визначенні пункту ПДР, який підлягає застосуванню.

Згідно зі ст. 256 КУпАП, у протоколі про адміністративне правопорушення зазначаються: дата і місце його складення, посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка склала протокол; відомості про особу, яка притягається до адміністративної відповідальності; місце, час вчинення і суть адміністративного правопорушення; нормативний акт, який передбачає відповідальність за дане правопорушення; прізвища, адреси свідків і потерпілих, якщо вони є; інші відомості, необхідні для вирішення справи.

Об'єктивна сторона адміністративних правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху описана у диспозиціях статей глави 10 КУпАП та може виступати у формі формального складу та матеріального складу. Прикметно, що як у першому, так і другому випадку, караним є саме порушення певних правил чи стандартів, які регулюють відносини у сфері транспорту. Навіть у матеріальних складах, причинний зв'язок в автотранспортних правопорушеннях відрізняється тим, що він встановлюється не між діями водія та наслідками, що настали, а між порушеннями Правил дорожнього руху й відповідними наслідками. При цьому не передбачається відповідальність особи, яка порушила Правила дорожнього руху примусово через аварійну ситуацію, створену іншою особою, що брала участь у дорожньому русі. Також не передбачається адміністративна відповідальність у випадку, коли шкода не була заподіяна в результаті порушення правил дорожнього руху [4]. Таким чином, від того, наскільки повно буде розкрито суть порушення ПДР, залежить можливість законного притягнення особи до адміністративної відповідальності.

Суд розглядає справу лише в межах складу адміністративного правопорушення, який зазначений у протоколі, й самостійно не може встановлювати склад адміністративного правопорушення, обставини його вчинення та

кваліфікацію [5]. У випадку, якщо під час розгляду справи суд встановить, що зазначена у протоколі про адміністративне кваліфікація діянь особи не відповідає фактичним обставинам справи, то навіть якщо на переконання суду вбачається інший склад правопорушення, суд позбавлений можливості перекваліфікувати діяння та притягнути особу до відповідальності.

У випадку, якщо при розгляді справи суд дійде до висновку, що протокол не відповідає вимогам КУпАП, він має можливість повернути такий протокол на доопрацювання. Вказане повній мірі відповідає роз'ясненням, викладеним у абз. 5 п. 24 Постанови Пленуму Верховного Суду України № 14 від 23.12.2005 [6; 7].

Варто зазначити, що у випадку повернення справи на доопрацювання, строки притягнення особи до відповідальності не зупиняються. Вказане доволі часто призводить до того, що матеріали повертаються до суду з пропуском строку у три місяці, і суд закриває провадження у справі на підставі п. 7) ч. 1 ст. 247 КУпАП [8].

Випадки, коли відсутнє посилення на відповідні положення ПДР у протоколі або їх неправильне зазначення мають наслідком неможливість розгляду справи про адміністративне правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху, є такі:

1. Помилки у виборі пункту ПДР. Найчастіше ця ситуація має місце при кваліфікації дій особи за тими статтями, які у одній зі своїх частин містять декілька самостійних складів правопорушень. Так, наприклад, частина перша ст. 130 КУпАП передбачає відповідальність за: 1) керування транспортними засобами особами у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції; 2) передачу керування транспортним засобом особі, яка перебуває у стані такого сп'яніння чи під впливом таких лікарських препаратів та 3) відмову особи, яка керує транспортним засобом, від проходження відповідно до встановленого порядку огляду на стан алкогольного, нарко-

тичного чи іншого сп'яніння або щодо вживання лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції. Провести відмінність між ними при кваліфікації діяння мають відповідні вимоги, які закріплені у ПДР. Так, пункт 2.5 ПДР передбачає обов'язок водія на вимогу поліцейського пройти в установленому порядку медичний огляд з метою встановлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції; пунктами 2.9 «а» та «г» ПДР встановлено заборону керувати транспортним засобом у стані сп'яніння, а також передавати керування транспортним засобом особам, які перебувають у такому стані [2]. У випадку, якщо описана у протоколі суть правопорушення не відповідає пункту ПДР, який, на переконання уповноваженої на складання протоколу, було порушено, вважається, що в діях особи відсутнє інкриміноване правопорушення.

Поширеною помилкою, яку допускають працівники Національної поліції при оформленні матеріалів у справах про адміністративні правопорушення, є зазначення п. 2.9 «а» ПДР замість п. 2.5 ПДР [9]. Нерідко зустрічаються і випадки, коли взагалі відсутнє посилення на ПДР [10; 11].

2. Наступним вартим уваги є випадок посилення на пункт ПДР без роз'яснення у протоколі, яким чином відбулося порушення вимог законодавства у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху (тобто, які діяння особи стали причиною порушення вимог ПДР). За висновками суду, не зазначення у протоколі про адміністративне правопорушення суті вчиненого особою правопорушення (тобто, які саме протиправні дії вчинено), а лише посилення на порушення нею вимог Правил дорожнього руху, не може вважатися належним розкриттям суті цього правопорушення [12; 13].

3. На відміну від двох вищенаведених пунктів, наступний випадок не є таким однозначним та існують два взаємо протилежні підходи судів до вирішення справи та винесення у ній рішення. Цей випадок – зазначення у

протоколах про адміністративні правопорушення більш ніж одного пункту ПДР, який вважають порушеним. Так, наприклад, матеріалами справи Ренійського районного суду від 15 квітня 2024 року № 510/1354/23 встановлено, що особа керувала транспортним засобом, перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння. У протоколі, однак, міститься посилання на п. 2.5 та п. 2.9 «а» Правил дорожнього руху України, тобто одночасно і перебування у стані сп'яніння і відмова від проходження огляду на відповідний стан, що є взаємовиключним. Однак вказане не стало перешкодою для притягнення винного до відповідальності [14]. Натомість, у справі від 04 жовтня 2023 року № 179/1533/23 за аналогічних обставин суд констатував, що інкримінування водієві одночасного порушення п. 2.5 ПДР із констатацією у суті правопорушення про керування в стані алкогольного сп'яніння (п. 2.9 «а» ПДР) є неприпустимим і таким, що порушує право особи на захист від конкретно сформульованого звинувачення [15; 16].

4. Цікавою на сьогоднішній день є також ситуація, яка склалася з приводу застосування пункту 1.10 ПДР України, який містить визначення того, хто вважається водієм. Водій – особа, яка керує транспортним засобом і має посвідчення водія (посвідчення тракториста-машиніста, тимчасовий дозвіл на право керування транспортним засобом, тимчасовий талон на право керування транспортним засобом) відповідної категорії. Водієм також є особа, яка навчає керуванню транспортним засобом, перебуваючи безпосередньо в транспортному засобі. Значна частина статей КУпАП мають суб'єктом правопорушення саме «водія» (ст. 121-121², 122², 122⁴ КУпАП тощо). У зв'язку з цим, існує неоднозначна судова практика щодо притягнення до відповідальності за правопорушення осіб, які не набули або були позбавлені права керування транспортним засобом. У одній частині проваджень справ закривається у зв'язку з відсутністю події і складу правопорушення (відсутній суб'єкт) [17-19], а в інших – особа притягається до відповідальності [20-22].

5) Останнім випадком проблемного застосування ПДР при притягненні особи до адміністративної відповідальності, на який варто звернути увагу, є необхідність звернення до численних ДСТУ для правильного розуміння змісту ПДР. Так, наприклад, розділ 31 ПДР передбачає необхідність забезпечувати відповідність транспорту вимогам стандартів, що стосуються безпеки дорожнього руху та охорони навколишнього середовища, а також правил технічної експлуатації, інструкцій підприємств-виробників та іншої нормативно-технічної документації. Таким чином, у випадку вчинення правопорушення, що пов'язане з необхідністю встановлення наявності технічних несправностей транспортного засобу, уповноваженій особі, що складає протокол про адміністративне правопорушення, необхідно також доводити, що має власне технічна несправність, що забороняє його експлуатацію, а не просте пошкодження автомобіля [23].

У випадку, якщо наявні вищенаведені проблеми застосування положень ПДР, суд позбавлений можливості прийняти законне та обгрунтоване рішення по адміністративній справі, що має наслідком:

- 1) повернення адміністративного матеріалу на доопрацювання [24] або
- 2) закриття справи, оскільки суддя позбавлений можливості встановити наявність вини особи у вчиненні правопорушення [25] або
- 3) закриття провадження у справі у зв'язку з іншими обставинами, передусім, закінченням строків накладення адміністративного стягнення, передбачених ст. 38 КУпАП [26].

Вибір одного з цих варіантів, а саме: чи повертати матеріали справи на доопрацювання, чи закрити провадження належить до дискреційних повноважень суду.

Висновки. Як впливає вищенаведеного, у справах про адміністративні правопорушення, які вчиняються у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, правильне оформлення процесуальних документів має вирішальне значення для прийняття рішення про притягнення особи до відповідальності. Такі

формальні недоліки, як неправильне посилення на пункт ПДР чи його не зазначення у протоколі, призводять до неможливості розгляду справи та, залежно від практики того чи іншого суду, можуть мати наслідком повернення матеріалів на доопрацювання, що нерідко призводить до закриття провадження у зв'язку із закінченням строків притягнення до адміністративної відповідальності, або ж

до закриття провадження у справі у зв'язку з відсутністю у діях особи події і складу правопорушення.

Подальші дослідження у цьому напрямку можуть бути спрямовані на висвітлення відмінностей у судовій практиці щодо реагування на допущені у протоколах про адміністративні правопорушення неточності при застосуванні положень ПДР.

Список використаних джерел:

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Кодекс України від 07.12.1984 № 8073-X. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.
2. Про Правила дорожнього руху: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306.
3. Про схвалення Стратегії підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2024 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 № 1360-р.
4. Постанова Ужгородського міськрайонного суду Закарпатської області у справі від 20 лютого 2024 року № 308/302/24 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117136261>.
5. Постанова Красилівського районного суду Хмельницької області у справі від 07 лютого 2024 року № 677/1768/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116861996>.
6. Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту, а також про адміністративні правопорушення на транспорті: Постанова Пленуму Верховного Суду України №14 від 23.12.2005.
7. Постанова Срібнянського районного суду Чернігівської області у справі від 04 січня 2024 року № 746/545/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116107933>.
8. Ухвала Другої дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя у справі від 06 листопада 2017 року № 3575/2дп/15-17. URL: <https://hcj.gov.ua/en/doc/doc/26092>.
9. Постанова Хмельницького міськрайонного суду Хмельницької області у справі від 27 лютого 2024 року № 686/1775/24. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117292021>.
10. Постанова Новоушицького районного суду Хмельницької області у справі від 05 березня 2024 року № 680/172/24. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117438123>.
11. Постанова Житомирського районного суду Житомирської області у справі від 16 лютого 2024 року № 278/291/24. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117127197>.
12. Постанова Деснянського районного суду м. Чернігова у справі від 26 лютого 2024 року № 750/2352/24. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117220094>.
13. Постанова Першотравневого районного суду м. Чернівці у справі від 19 січня 2024 року № 725/9001/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116435285>.
14. Постанова Ренійського районного суду у справі від 15 квітня 2024 року № 510/1354/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/118551948>.
15. Постанова Магдалинівського районного суду Дніпропетровської області у справі від 04 жовтня 2023 року № 179/1533/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/113938417>.
16. Постанова Ленінського районного суду м. Миколаєва у справі від 23 січня 2024 року № 489/1010/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116525102>.
17. Постанова Новоселицького районного суду Чернівецької області у справі від 17 квітня 2024 року № 720/566/24. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/118543838>.
18. Постанова Тернівського районного суду міста Кривого Рогу Дніпропетровської області у справі від 24 січня 2024 року № 215/259/24. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116502417>.
19. Постанова Красногвардійського районного суду м. Дніпропетровська у справі від 22 лютого 2024 року № 204/722/24. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117295651>.
20. Постанова Жовтневого районного суду м. Запоріжжя у справі від 01 квітня 2024 року № 331/540/24. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/118030201>.
21. Постанова Рокитнівського районного суду Рівненської області у справі від 16 січня 2024 року № 571/2193/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116335813>.
22. Постанова Вінницького міського суду Вінницької області у справі від 09 квітня 2024 року № 127/5832/24. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/118305990>.

23. Постанова Прилуцького міськрайонного суду Чернігівської області у справі від 19 березня 2024 року № 742/1302/24. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117804046>.
24. Постанова Бродівського районного суду Львівської області у справі від 27 жовтня 2023 року № 439/2022/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/114494910>.
25. Постанова Дарницького районного суду м. Києва у справі від 23 лютого 2024 року № 753/11755/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117266857>.
26. Постанова Роздільнянського районного суду Одеської області у справі від 12 лютого 2024 року № 511/3611/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116916106>.

References:

1. Kodex Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia: Kodex Ukrainy vid 07.12.1984 No. 8073-X. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy RSR. 1984. Dodatok do No. 51. St. 1122. [Code of Ukraine on Administrative Offenses: Code of Ukraine of 07.12.1984 No. 8073-X. Bulletin of the Verkhovna Rada of the Ukrainian SSR. 1984. Supplement to No. 51. Art. 1122] [in Ukrainian].
2. Pro Pravyta dorozhnoho rukhu: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 10.10.2001 No. 1306. [On Road Traffic Rules: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of 10.10.2001 No. 1306] [in Ukrainian].
3. Pro skhvalennia Stratehii pidvyshchennia rivnia bezpeky dorozhnoho rukhu v Ukraini na period do 2024 roku: Rozporyadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 21.10.2020 No. 1360-r. [On Approval of the Road Safety Enhancement Strategy in Ukraine for the Period up to 2024: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine of 21.10.2020 No. 1360-r.] [in Ukrainian].
4. Postanova Uzhhorods'koho miskrayonnoho sudu Zakarpats'koyi oblasti u spravi vid 20 lyutoho 2024 roku № 308/302/24. [Resolution of the Uzhhorod City District Court of the Zakarpattia Region in case No. 308/302/24 dated February 20, 2024]. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117136261> [in Ukrainian].
5. Postanova Krasylivs'koho rayonnoho sudu Khmel'nyts'koyi oblasti u spravi vid 07 lyutoho 2024 roku № 677/1768/23. [Resolution of the Krasyliv District Court of the Khmelnytskyi Region in case No. 677/1768/23 dated February 07, 2024]. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116861996> [in Ukrainian].
6. Pro praktyku zastosuvannia sudamy Ukrainy zakonodavstva u spravakh pro deiaki zlochyny proty bezpeky dorozhn'oho rukhu ta ekspluatatsii transportu, a takozh pro administratyvni pravoporushennia na transporti: Postanova Plenumu Verkhovnoho Sudu Ukrainy №14 vid 23.12.2005 [On the practice of application of legislation by the courts of Ukraine in cases of certain crimes against road safety and transport operation, as well as administrative offenses in transport: Resolution of the Plenum of the Supreme Court of Ukraine No. 14 dated December 23, 2005] [in Ukrainian].
7. Postanova Sribnyans'koho rayonnoho sudu Chernihivs'koyi oblasti u spravi vid 04 sichnia 2024 roku № 746/545/23. [Resolution of the Sribnyansky District Court of the Chernihiv Region in case No. 746/545/23 dated January 04, 2024]. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116107933> [in Ukrainian].
8. Ukvala Druhoi dyscyplinarnoyi palaty Vyshchoyi rady pravosuddya u spravi vid 06 listopada 2017 roku № 3575/2dp/15-17. [Ruling of the Second Disciplinary Chamber of the High Council of Justice in case No. 3575/2dp/15-17 dated November 06, 2017]. Retrieved from: <https://hcj.gov.ua/en/doc/doc/26092> [in Ukrainian].
9. Postanova Khmel'nyts'koho miskrayonnoho sudu Khmel'nyts'koyi oblasti u spravi vid 27 lyutoho 2024 roku № 686/1775/24. [Resolution of the Khmelnytskyi City District Court of the Khmelnytskyi Region in case No. 686/1775/24 dated February 27, 2024]. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117292021> [in Ukrainian].
10. Postanova Novoushyts'koho rayonnoho sudu Khmel'nyts'koyi oblasti u spravi vid 05 bereznia 2024 roku № 680/172/24. [Resolution of the Novoukrainka District Court of the Khmelnytskyi Region in case No. 680/172/24 dated March 05, 2024]. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117438123> [in Ukrainian].
11. Postanova Zhytomyrskoho raionnoho sudu Zhytomyrskoyi oblasti u spravi vid 16 lyutoho 2024 roku № 278/291/24. [Resolution of the Zhytomyr District Court of Zhytomyr Region in case No. 278/291/24 dated February 16, 2024]. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117127197> [in Ukrainian].
12. Postanova Desnianskoho raionnoho sudu m. Chernihova u spravi vid 26 lyutoho 2024 roku № 750/2352/24. [Resolution of the Desniansky District Court of Chernihiv in case No. 750/2352/24 dated February 26, 2024]. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117220094> [in Ukrainian].
13. Postanova Pershotravnevoho raionnoho sudu m. Chernivtsi u spravi vid 19 sichnia 2024 roku № 725/9001/23. [Resolution of the Pershotravnevy District Court of Chernivtsi in case No.

725/9001/23 dated January 19, 2024]. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116435285> [in Ukrainian].

14. Postanova Reniyskoho raionnoho sudu u spravi vid 15 kvitnia 2024 roku № 510/1354/23. [Resolution of the Reni District Court in case No. 510/1354/23 dated April 15, 2024]. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/118551948> [in Ukrainian].

15. Postanova Mahdalynivskoho raionnoho sudu Dnipropetrovskoyi oblasti u spravi vid 04 zhovtnia 2023 roku № 179/1533/23. [Resolution of the Mahdalynivsky District Court of Dnipropetrovsk Region in case No. 179/1533/23 dated October 04, 2023]. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/113938417> [in Ukrainian].

16. Postanova Leninskoho raionnoho sudu m. Mykolayeva u spravi vid 23 sichnia 2024 roku № 489/1010/23. [Resolution of the Leninsky District Court of Mykolaiv in case No. 489/1010/23 dated January 23, 2024]. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116525102> [in Ukrainian].

17. Postanova Novoselitskoho raionnoho sudu Chernivetskoyi oblasti u spravi vid 17 kvitnia 2024 roku № 720/566/24. [Resolution of the Novoselytsk District Court of Chernivtsi Region in case No. 720/566/24 dated April 17, 2024]. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/118543838> [in Ukrainian].

18. Postanova Ternivskoho raionnoho sudu mista Kryvoho Rohu Dnipropetrovskoyi oblasti u spravi vid 24 sichnia 2024 roku № 215/259/24. [Resolution of the Ternivsky District Court of the city of Kryvyi Rih in case No. 215/259/24 dated January 24, 2024]. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116502417> [in Ukrainian].

19. Postanova Krasnohvardiyskoho raionnoho sudu m. Dnipropetrovska u spravi vid 22 лютого 2024 roku № 204/722/24. [Resolution of the Krasnogvardiysk District Court of Dnipropetrovsk in case No. 204/722/24 dated February 22, 2024]. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117295651> [in Ukrainian].

20. Postanova Zhovtnevoyi raionnoho sudu m. Zaporizhzhia u spravi vid 01 kvitnia 2024 roku № 331/540/24. [Resolution of the Zhovtnevy District Court of Zaporizhzhia in case No. 331/540/24 dated April 01, 2024]. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/118030201> [in Ukrainian].

21. Postanova Rokytnivskiyi raionnoho sudu Rivnenskoyi oblasti u spravi vid 16 sichnia 2024 roku № 571/2193/23. [Resolution of the Rokytnivskiyi District Court of Rivne Region in case No. 571/2193/23 dated January 16, 2024]. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116335813> [in Ukrainian].

22. Postanova Vinnytskoho miskoho sudu Vinnytskoyi oblasti u spravi vid 09 kvitnia 2024 roku № 127/5832/24. [Resolution of the Vinnytsia City Court of Vinnytsia Region in case No. 127/5832/24 dated April 09, 2024]. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/118305990> [in Ukrainian].

23. Postanova Pryluts'koho miskraionnyi sudu Chernihivskoyi oblasti u spravi vid 19 bereznia 2024 roku № 742/1302/24. [Resolution of the Pryluky City District Court of Chernihiv Region in case No. 742/1302/24 dated March 19, 2024]. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117804046> [in Ukrainian].

24. Postanova Brodivs'koho raionnoho sudu Lvivskoyi oblasti u spravi vid 27 zhovtnia 2023 roku № 439/2022/23. [Resolution of the Brodivsky District Court of Lviv Region in case No. 439/2022/23 dated October 27, 2023]. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/114494910> [in Ukrainian].

25. Postanova Darnyts'koho raionnoho sudu m. Kyieva u spravi vid 23 liutogo 2024 roku № 753/11755/23. [Resolution of the Darnytskyi District Court of Kyiv in case No. 753/11755/23 dated February 23, 2024]. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117266857> [in Ukrainian].

26. Postanova Rozdilnyans'koho raionnoho sudu Odeskoyi oblasti u spravi vid 12 liutogo 2024 roku № 511/3611/23. [Resolution of the Rozdilnyansky District Court of Odesa Region in case No. 511/3611/23 dated February 12, 2024]. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116916106> [in Ukrainian].